

En ander exempel willyck u segghen ter selver materien dienende van eender vrouwen die wel tvierde deel des daechs behoefde om haer te cleeden ende te chieren. Welcke vrouwe wat verachtich vander kercken woende, mits den welcken de priester ende sine ondersaten d[i]cwijs² metten dienst toeuen moesten, dwelc hen seer verdrietelijc was. So ghebuerdet op enen sondach dat si lanck toefde ende veel lieden inder kercken wachten moesten, de welcke seyden tot malckandren: "Si en sal haer desen dach niet genoech [e6r] ghespieghelt noch ghekint hebben. God gheef dat hair God een quaet spieghelen ende kinnen toe sende, dat wi hier so dicwijs om haer toeuen ende verwachten moeten!" Ende in dier selver tijt wert si den duvel seer gruwelijck inden spieghel siende, mits den welcken si van verscrichteden nalijcx uutsinnich wert ende bleef eenen langhen tijt met swaerder crancheyt ende met groote, sware siecheden beladen. Maer ons lieve Heere verleende haer wederom gesontheyt, ende si strafte haer selven daerom seer grootelijck ende liet sodanighe chieringhe, onsen lieven Heere met ootmoedigher herten danckende ende lovende dat Hise soe goedertieren gestraft hadde midts den welcken si haer leven teenen saligen inde brachte.

Daerom laet u dit een aendincken sijn u voer sodanigen lancsamen spieglen ende cleeden te wachten, daer doer ghi den dienst ons Heeren versoemen mocht of anderen lieden doen versoemen, maer doet ghelyck als ick u een ander exempel seggen wille van eender vrouwen die altijt met begheerten ende devocien messe ende den dienst Gods hoorende was.

1. [Eckrich] fol. 20a: .xxix. D'une dame qui mettoit le quart du jour a se appareillier — [Furter 1513] fol. C6v: Von eyner edlen frowen wie sy vor eym spiegel stünd / sich mutzend / vnnd sy in dem spiegel den tüfel sach jr den hyndern zeigend.

2. [Vander Noot 1515]: dccwijs

ghespieghelt noch ghekimt hebben god gheef dat
hair god een quaet spieghelen ende himmen toese
de dat wi hier so dicwyls om haer toeue ende ver
wachten moeten Ende in dier seluer cht wert si de
duuel seer gruwelijck inden spieghel siende Mits
den welcken si va verstrichede naliere wtumich
wert ende bleef eenen langhen cht met swaerder
cranchept ende in groote sware siecheden belade.
Maer ons lieue heere verleende haer wederom
gesonthept ende si strafte haer seluen daerom seer
grootelijck ende liet sodanighe chieringhe Onsen
lieuen heere met ootmoedigher herten danchende
ende ionende di hise soe goedertierē gestraft hadde
midts den welcken si haer leuen teenen saligen in
de brachte Daerom laet v dit een aendincken sijn
v voer sodanigen lancamen spieglen ende deedē
te wachten daer doer ghi den dienst ons heerē ver
soemen mocht of anderen lieden doen versoemen
Maer doet ghelyck als ich v een ander example
leggē wille van eender vrouwen die alcht met be
gheerten en deuociē messe en den dienst gods hoo
rende was

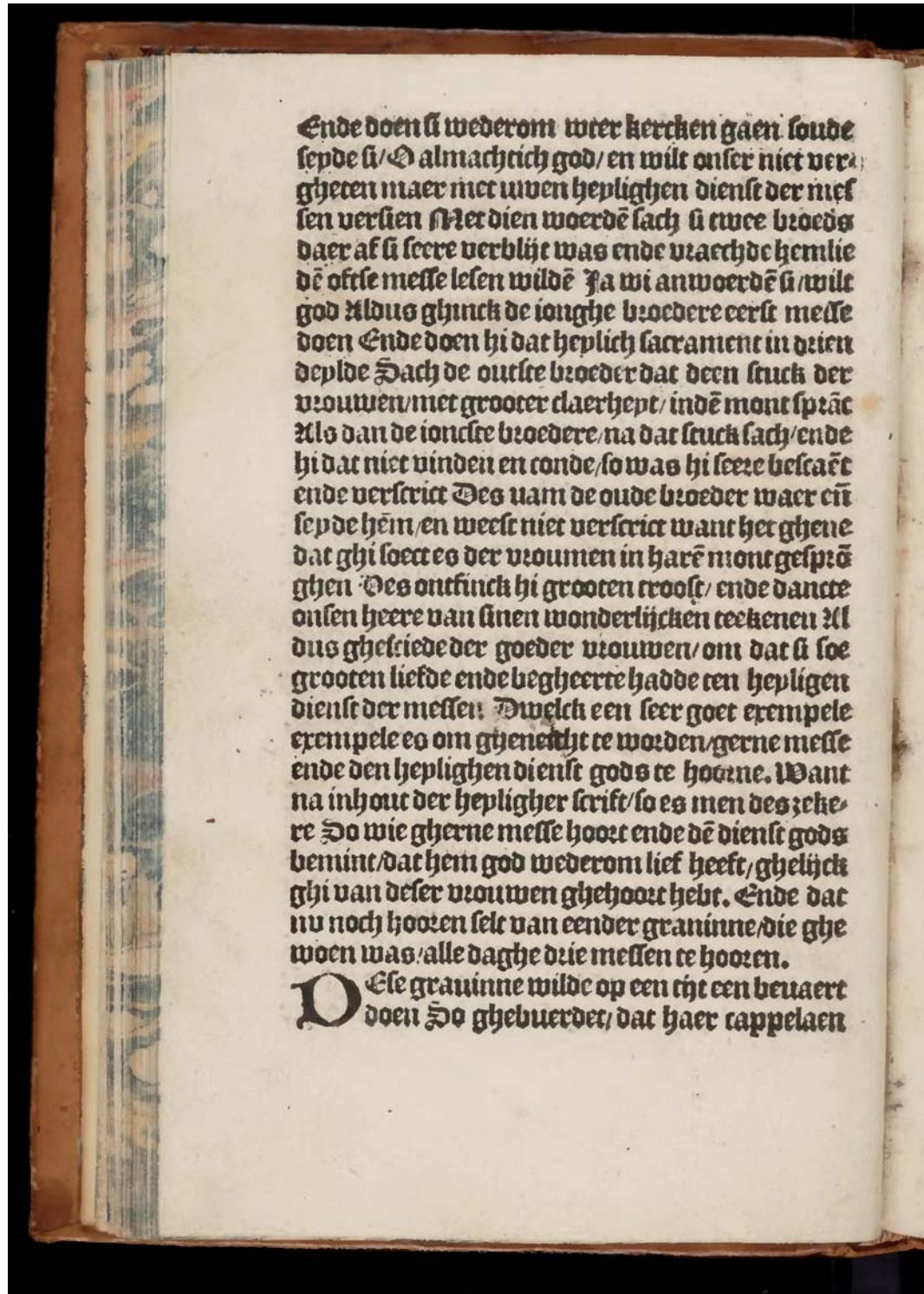
DEsclue vrouwe was seer goet ende duchde
lijch van leuene Ende dien dach als si gheē
messe hooren en mochte soe en adt si vleesch noch
visch ende was daerom seer cruerich van herten
So ghebuerdet op een cht dat haer cappelaen soe
met siecken bestain wort datt gheen messe ghedoē
en cōde Mits de welcke de vrouwe ind herche gic
seer droeuichlyde o dsi geē messe hoorē en mochte

DE selve vrouwe was seer goet ende duechdelijck van levene, ende dien dach als si gheen messe hooren en mochte, soe en adt si vleesch noch visch ende was daerom seer truerich van herten. So ghebuerdet op een tijt dat haer cappelaen soe met siecten bestain wort datti gheen messe ghedoin en conde, mits den welcken de vrouwe inder kercken ginc, seer droevich sijnde om datsi geen messe hooren en mochte. [e6v] Ende doen si wederom uuter kercken gaen soude, seyde si: “O, almachtich God, en wilt onser niet vergheten, maer met Uwen heylighen dienst der messen versien!” Met dien woerden sach si twee broeders, daer af si seere verblijt was, ende vraechde hemlieden oftse messe lesen wilden. “Ja wi,” anwoerden si, “wilt God.” Aldus ghinck de jonghe broedere eerst messe doen. Ende doen hi dat heyligh Sacrament in drien deylde, sach de outste broeder dat deen stuck der vrouwen met grooter claereyt inden mont spranc. Als dan de joncste broedere na dat stuck sach, ende hi dat niet vinden en conde, so was hi seere bescaemt ende verscricht. Des [n]am de oude broeder waer ende seyde hem: “En weest niet verscricht, want het ghene dat ghi soect es der vrou[w]en in haren mont gespronghen.” Des ontfinck hi grooten troost ende dancte onsen Heere van Sinen wonderlijcken teekenen. Aldus ghesciede der goeder vrouwen, om dat si soe grooten liefde ende begheerte hadde ten heyligen dienst der messen.

Dwelck een seer goet [exempele]² es om gheneicht te worden gerne messe ende den heylighen dienst Gods te hoorne, want na inhout der *Heyligher Script* so es men des zekere: So wie gherne messe hoort ende den dienst Gods bemint, dat hem God wederom lief heeft, ghelyck ghi van deser vrouwen ghehoort hebt. Ende dat nu noch hooren selt van eender gra[v]inne, die ghewoen was alle daghe drie messen te hooren.

1. [Eckrich] fol. 20b: .xxx. D'un tres bel miracle d'une bonne dame

2. [Vander Noot 1515]: exempla exempla (dittografie)

Washington, Library of Congress, Rosenwald Collection 1131, fol. e6 verso

Dese gravinne wilde op een tijt een bevaert doen. So ghebuerdet dat haer cappelaen [f1r] metten peerde stronckelde ende so wee dede dat hi van dien daghe gheen messe gelesen en conde, des de vrouwe seer droevich was ende claichde dat met ganser herten onsen Heere. Die haer eenen inghel sont inder gedaenten eens priesters, die voer hair messe las. Ende so haest als de messe volint² was, vervour³ hi uit haren ooghen dat niemant geweten en conde waer hi bleef. Doen dachte de vrouwe wel dat Gods toesendinghe ware, ende dancten ende loefden seer devotelijck.

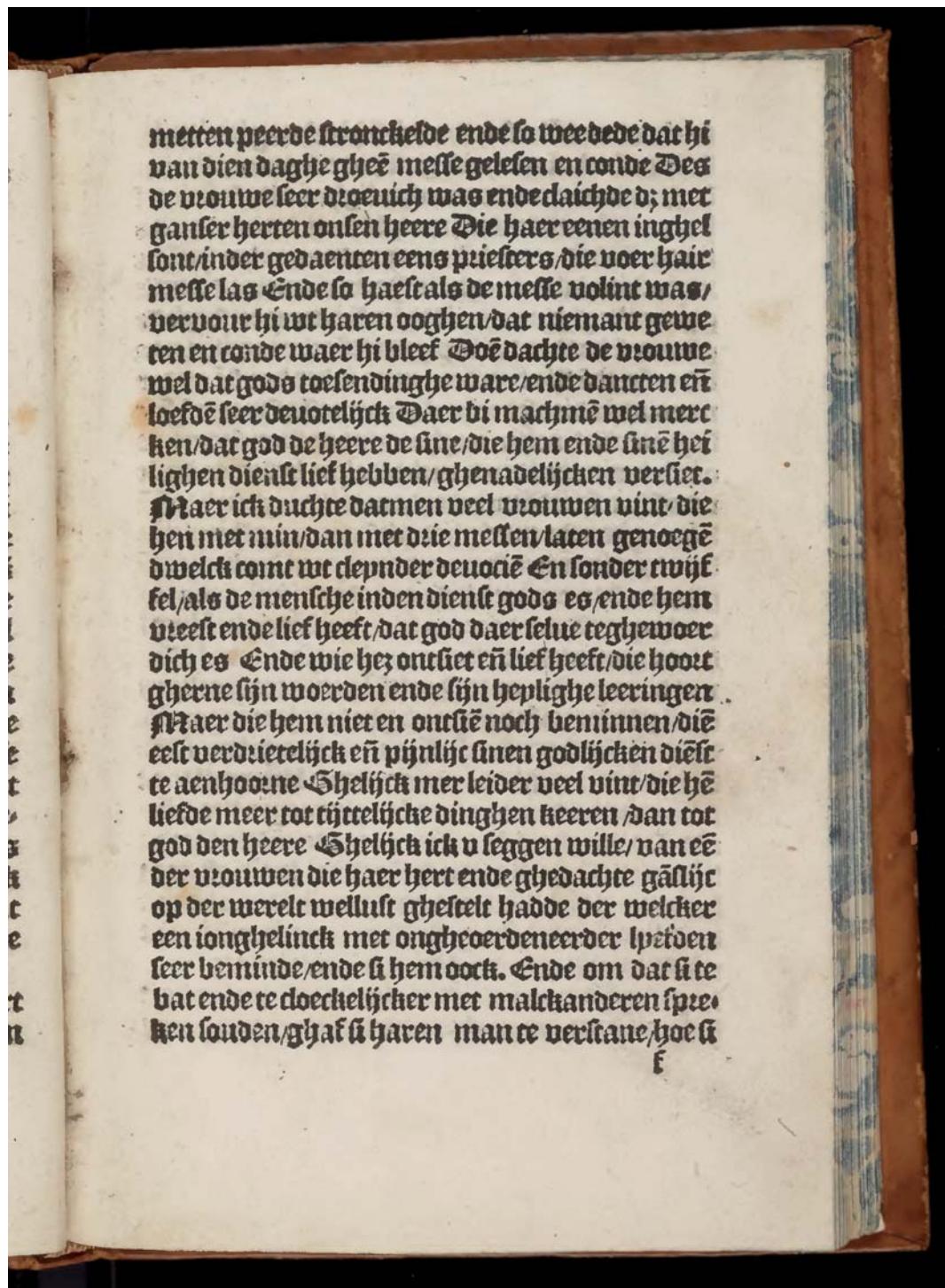
Daer bi machmen wel mercken dat God de Heere de sine, die Hem ende Sinen heilighen dienst lief hebben, ghenadelijcken versiet. Maer ick duchte datmen veel vrouwen vint die hen met min dan met drie messen laten genoegen, dwelck comt uit cleynder devocien. En[de] sonder twijffel, als de mensche inden dienst Gods es ende Hem vreest ende lief heeft, dat God daer selve teghewoerdich es. Ende wie Hem ontsiet ende lief heeft, die hoort gherne Sijn woerden ende Sijn heylige leeringen. Maer die Hem niet en ontsien noch beminnen, dien eest verdrietelijck ende pijnlijc Sinen godlijcken dienst te aenhoorne. Ghelijck mer⁴ leider veel vint die hen liefde meer tot tijttelijcke dinghen keeren dan tot God den Heere.

1. [Eckrich] fol. 20c: .xxxj. D'une bonne dame contesse qui tous les jours vouloit oir tres messes

2. volint: afgelopen, beëindigd

3. vervour: verdween

4. mer: men er

Washington, Library of Congress, Rosenwald Collection 1131, fol. f1 recto